

ఎన్నాళ్ళకు 'రాఘవ' దగ్గనుండి జాబు! 'పర్సనల్ మెయిల్' రేలో వున్న ఆకవరు మీది అక్షరాలను చూస్తేనే గుర్తించానా కస్తూరిని. రాఘవలోని నెమ్మదితనం... సంకోచం రూపుదిద్దుకొని పత్యక్షమౌతాయా అక్షరాలు.

వినాటి రాఘవ !!

ముప్పయ్య అయిదు సంవత్సరాలనాటి - అమలాపురం హైస్కూలులో తర్జాఫారులో చేరిన నాడే 'రావాడ' మాస్టారికి అప్పగించారు నన్ను అన్నయ్య -

ప్రైవేటు కంటూ

'మాస్టారు ప్రైవేటుంటూ ఎవరికీ చెప్పరు - వారి యిల్లక ఉచిత విద్యాలయం. వారి సమక్షంలో వుండటమే ఒక శిక్షణ.

హైస్కూల్లో క్లాసులు అయిపోగానే... మాస్టారింటిలో వుండేవాణ్ణి. భోజనానికే మాయింటికంటూ వెళ్ళటం. రాత్రిళ్ళు చదువు, నిద్ర అంతా మాస్టారింటిలోనే.

నవ్వుతూ మావదినగారు అనేవారు - 'మా భాస్కరానికి మాయిల్లక హెరాటలు - ఆది భోజన హెరాటలు మాత్రమే' - అని.

అలాగే వుండేది ; మాస్టారిగారి అబ్బాయి 'రాఘవ' నానహాధ్యాయి. అతడితో పాటే కాఫీలు, పలహారాలు. అప్పుడప్పుడు చల్లి అన్నాలు కూడ నాకక్కడ.

రాఘవ అమ్మగారి లాలన అలాంటిది.

అక్కడ మసలేవారందరూ తమబిడ్డలే ఆమెగారికి. రాఘవా, నేనూ హైస్కూలునుండి కాలేజి వరకు అలాకలసి మెలసి వున్నాం.

అతరువాతే రాఘవ జీవితంపై ఎన్నో పెను తుఫానులు వీచాయి. కాకినాడలో, మేము బి.ఎ. మొదటి సంవత్సరం చదువుతుండగా "రావాడ" మాస్టారు చోయారు.

ఆయనగారి మరణంలో ఒక మంచివ్యక్తి జీవితాధ్యాయం అకస్మాత్తుగా ముగింపుకొస్తే - అముగింపే రాఘవ చదువుకూ కలిగింది.

మాస్టారి మరణంతో పాత అప్పులకుగాను అమలాపురంలోని పూర్వీకులనుండి వస్తాన్న ఆయిల్లు ... రాఘవ తల్లిగారి మెడలోని చంద్రహారం, చేతికుత్తు గాజులు కరగిపోగా మిగిలింది మాస్టారు ప్రతినీత్యం పారాయణ చేసికొనే వావిళ్ళవారి ప్రతి భగవద్గీత ఒక్కటే.

నాతోవుండి కనీసం బి.ఎ. పూర్తి చేయమన్నాను. ఆబాధ్యతను తాను తీసికొంటానన్నారు అన్నయ్య రాఘవతో.

కానీ

రాఘవ మిగిలిన బాధ్యతల పెను కౌగిలిలో ఇరుక్కు చోయాడు.

చెల్లి పెండ్లి ; తల్లిని చాపించుకోవటం! ఆనాటి నుండి రాఘవ "జీవితపు అదుపు అజ్ఞకులోబడి ఆటుపోట్లను ఎదుర్కొంటూ

శాంతి నిలయం

ఎటునుండి ఎదో ప్రవాహంలో "దారువు"లా కొట్టుకొని పోయాడు. కొమ్మూరులో బి.యం.టి.డి కంపెనీలో గుమస్తానయ్యాను అంటూ వ్రాశాడే సారి. అప్పటికి నేను యూనివర్సిటీలో వున్నాను.

"చెల్లాయి పెండ్లి" తప్పక వస్తావు, కదూ?" అని మరోసారి వ్రాశాడు. తప్పక వెళ్ళి లలపైన వేసికొని, నెలవేర్చవలసిన కుభకార్యమంది. కాని, సర్వీసు కమీషన్ 'గ్రూప్ వన్' పరీక్షలు వ్రాస్తూ వెళ్ళలేక పోయాను.

కనీసం రాఘవ అమ్మగారు పోయారని వ్రాసిననాడూ వెళ్ళలేక పోయాను. వాడు వ్రాసిన జాబు చిరునామా మార్పువలన చాల అలసటగా చేరటం మూలంగా

చనిపోబోయే ముందు - "ఒక్కసారి భాస్కరాన్ని చూడాలని వుంది నాయనా" అన్నారట రాఘవ అమ్మగారు. రాఘవ పెండ్లికి వెళ్ళినప్పుడు చెప్పాడీమాట. "కృతజ్ఞతా ధర్మంనుండి ఈబ్రతుకు భారం మనల్ని ఎంత నిర్దాక్షిణ్యంగా వేరు చేస్తుందో" అనిపించింది.

రాఘవభార్య - "జాన" వాడి మేనమామగారి కూతురే. నాకు చిన్ననాటి నుండి తెలిసినదే. అరసాగ్గా అడవిల్లలు రాఘవకు.

నేను విశాఖ కాలేజి క్రీడల్ వుండగా - 'ఈపాగాకు కంపెని ఉద్యోగికి సెక్షన్ గుమస్తా ఉద్యోగం నుండి ప్రమోషన్ లేకపోయినా - చీటి కోనలో చిరుదీపంలా ముగ్గురు అడవిల్ల తరువాత ఒక పంశోద్ధారకుడు - "కృష్ణ" వెలికాడు' అని వ్రాశాడు.

మాస్టారి పేరు 'రావా' కృష్ణమూర్తి. ఆయనగారి పేరు పెట్టారనుకున్నాను.

రాఘవ... నేనూ ఉత్తరాలే వ్రాసికోవటానికి కూడ తిరికలేని బ్రతుకు చిక్కు పరదాలలోకి పోయామా తరువాత.

నేను ఎన్నో ఉద్యోగాల మారాను. ప్రదేశాలు మారాను. ప్రవాసాంధ్రుణ్ణి అయ్యాను. తి.గి తిరిగి '20' సంవత్సరాల తరువాత ఆంధ్రదేశపు దరిదాపులకు వచ్చాను - "కటక్"

ఒరెస్సా రాష్ట్రంలోని ఎంఠుల కర్మాగారానికి 'యం.డి.'గా వచ్చి చేరాను.

ఎలానా చిరునామా పట్టుకోగల్గాడో ఈనాటికి రాఘవ జాబు - ! గుంటూరు నుండి.

భాస్కరు !

మీ కంపెనీలోనే పని చేస్తున్నాడు - మాకృష్ణ. వాడు వ్రాశాడు 'డి. భాస్కరు గారని మాయం డి. తెలుగువారే -" అంటూ.. వాడు

వ్రాసిన ఎవరాలలోని ఈకళ్ళజోడు - నెరిసిన జాబ్లు ఎయసుతో పాటు వచ్చి వుంటాయని సరిపెట్టుకుంటే తతిమా పొలికలన్నీ నీవే. నీవే అయివుంటావని వ్రాస్తున్నాను -

మరి నీవే అయివుంటే జాబు వ్రాయి వెంటనే.

నేనూ - జానకి క్షేమం

ఒక జీవితకాలం ఆశ్రయమిచ్చిన ఈఉద్యోగం నుండి నేడే రేపా ఏకాంతి లభిస్తుంది. మాకంపెనీవారు తమ చాల బ్రాంచిలకు మూనిషేస్తూ నాలాంటి వారికి ఏదో ముట్టజెప్పి ఏకాంతి ఏర్పాటు చేస్తున్నారు -

జవాబు కోసం ఎదురు చూస్తూ వుంటారు - రాఘవ.

జాబు చదవటం పూర్తి చేసిన నాకు -

క్రిందటి జన్మలోని ఏ అత్యియుడే - చిన్ననాట తప్పి పోయిన ఏ సోదరుడే ప్రత్యక్షమైనట్లు అనిపించింది.

మనసు ఉద్యోగంతో పూగిపోయిందే క్షణం.

ఇంటర్ కం లో పర్సనల్ అఫీసరు 'జైన్' ను ఏలిబి 'ఆర్. కృష్ణ ... అంటే ఆర్. కృష్ణమూర్తి లేక కృష్ణారావు ఏదో అయి వుంటుంది పేరు తెలుగువాడు ... ఏబ్రాంచిలో వున్నాడే కనుక్కొని - నాదగ్గరకు సంపించండి -" అన్నాను.

ఓగంట తర్వాత పర్సనల్ అఫీసరు - " సర్ .. ఆర్. కృష్ణ గోపాల్ అయి వుండాలి. మన కంపెనీలో ఇద్దరే తెలుగువాళ్ళున్నారట. రెండవ అతని పేరు ఏ. నరసింహం." అన్నాడు.

మిస్టర్ జైన్ ! కరెక్టు యువర్ సెల్ఫ్. అంటే ముగ్గురు తెలుగువారున్నారన్నమాట. మూడవ వ్యక్తి బి. భాస్కరుం - అన్నాను.

జైన్ క్షణంకాలం అవాక్కయి ... ఓ సారి క్షమించడీ సర్ ... అక్కష్టగోపాల్ కు ఈరోజు 'అఫ్' - స్టాక్ క్లిరికీ రాలేదు.

" రెసిడెన్స్ - ?" ప్రశ్నించాను.

" ఒక్క క్షణం సర్ ... మన కంపెని క్వార్టర్స్ ... క్వార్టరు నంబరు 'సి-142' సౌత్ కాలని -"

కృష్ణ క్వార్టర్లకు కారుపంపి, సాయంత్రం బంగళాలో అతని రాకకై ఎదురు చూస్తూ వుండిపోయాను.

"వారి క్వార్టరు తాళం వేసివుంది సార్ ... ప్రొద్దుపోయే వరకు వచ్చేలా లేదు. నీటిలోకి వెళ్ళినట్లుంది. చీటి వ్రాసి పక్క క్వార్టర్స్ లో యిచ్చి వచ్చాను -"

చెప్పాడు డ్రైవరు.

అనాటికి కృష్ణ దొరకడనివించి ... తేబిలుపైనున్న ఫైల్స్ చూడటంలో మునిగిపోయాను.

రాత్రి 9 గంటలయి వుంటుంది. వాచ్ మన్ ఓచీటి నాముందుంచాడు.

గంధం యజ్ఞవల్క్యశర్మకథ

ఆర్. కృష్ణ గోపాల్.

“ రమ్మను ” అంటూ లేచి మాము తలుపు దగ్గరకు ఎదురు వెళ్ళాను.

ఎర్రగా ... బక్క పలచగా ... కోతీరేసిన ముక్కు చక్కని క్రాఫ్ ... ప్రతి కదలికలోనూ ఏదో మర్యాద - సంస్కారం.

గది గుమ్మందగ్గరి కొచ్చి నమస్కారం” అన్నాడు. 35 సంవత్సరాల నాటి బాల్యంలోని రాఘవ కనుల ముందుకన్పించినట్లని పించింది. కాకుంటే రాఘవలోని కెరుకుతనం బదులు కృష్ణలో ఏదో “స్వార్సు” !

రాఘవ ఆడపిల్లలను చూడను. కృష్ణను చూడటం మొదటి సారి. గదిలోకి వచ్చిన కృష్ణను సోఫాలో కూర్చోండ బెట్టి అడిగాను.

“ మీ యం.డి. గా, కాక - సేనెవరో తెలియదు కదూ ”

ప్రశ్నార్థకంగా చూస్తూ వుండటం పోయాడు. “మీనాన్న ఏనాడూ చెప్ప లేదా ... తన స్నేహితుడు ... ఓ భాస్కరాన్ని గురించి - ?

ఒక్కసారిగి ఉడిగ్గున్నాడె - మీరు ... మీరు నాన్నగారి భాస్కరం గారా - నిలువెల్లా ఆశ్చర్య పోయాడు.

కృష్ణ ప్రక్కనే కూర్చున్నాను.

ఏదో ఇబ్బందిగా ఫీలవుతున్న కృష్ణతో “ ఈనాలుగు గోడల మధ్య - నీవు ఫ్యాక్షన్లో కెయిన్లు పూజిస్తావు - నేను మీ యం.డి. ని కాదు. నీవు మారాఘవ కృష్ణవు - నేను నీ భాస్కరం బాబాయను - అంతే” అన్నాను.

కృష్ణతో అలా అర్థరాత్రి వరకు ఏవేవో మాట్లాడుతునే వున్నాను. ఎన్నో వివరాలకై ప్రశ్నించాను. మరెన్నో గత స్మృతులను నెమరువేసి కొన్నాను. నేను రాఘవ ఎలా చెరో ప్రక్కకు చెదిరిపోయామో సింహావలోకనం చేశాను.

“అవును! నాన్నగారు ఎప్పుడూ మీసహాయలే మాట్లాడే వారు - ” అన్నాడు కృష్ణ.

రాఘవ జీవనయాత్రలో ఎన్నో ప్రాంతాలు తిరిగాట్ట. ఎలాగోలాగ ఆడపిల్ల పెండ్లి చేశాడట కృష్ణను మాత్రం బి. యన్.సి. తరువాత చదివించలేకపోవటంతో - కృష్ణ ఈఉద్యోగం సంపాదించుకొని సంవత్సరంగా ఇక్కడే వుంటున్నాడట.

భోజనం కంపెనీ కాంటీన్లో -

“ మీరు - మీరని తెలిసి కదు ... ఏదో నాన్నగారికి జాబు వ్రాస్తూ - తెలుగువారుకదా అని మమ్మల్ని గురించి వివరాలు వ్రాశాను - అంతే ” అన్నాడు కృష్ణ.

అయ్యారు మేమున్న గది గోకి తొంగిచూచేవరకు ఆనాటికి డిన్నరు బైము దాటిపోయి చాలసేవయింది - నామాటలా వున్నా కృష్ణ విషయం మాటలలోబడి మరచానే లెస్సించింది.

‘వస్తూ కాంటీన్లో భోజనం చేసి వచ్చాను నేను; - మీకే అలస్యమయినట్లుంది -” నొమ్మకృష్ణాడు కృష్ణ.

సమావేశాలతో, సంభాషణలతో గడచిపోయే నాఉద్యోగ దర్శంలో నాకిలాంటివి అలవాటి - పైగా ... “రాఘవ-కృష్ణ”ను చూచాక ఆకలేది? పాలు పండ్లు తెప్పించుకొని అక్కడికి డిన్నరు పూర్తి అయిందనిపించాను.

చూడు కృష్ణ! రాఘవను నేను రేపొ రిటైరు చేస్తారట. వాడూ

అలసి పోయినట్లున్నాడు. వాడింకేమీ చేయనవసరం లేదు. వచ్చేయమందాము. ఇక్కడే మనదగ్గరే వుంటాడు. ఎన్నాళ్ళుగానే మేమిద్దరం ఒకరినొకరు “మన్” అయ్యాము. అదంతా వడ్డీతోనూ పూరించుకొంటూ గడిపివేయవచ్చు-’ ఎవంటావు ... అన్నాను.

“ అలాగే ” అంటాడనుకొన్నాను. కృష్ణ నుండి ఎలాంటి సమాధానమూ రాలేదు.

మానంగా వుండిపోయాడు.

అమోదకంగా - ఓ చిరునవ్వునా నవ్వలేదు.

కించిత్తు ఆశ్చర్యమేసింది - నాకు.

‘వస్తాను సార్ - సెలవిచ్చించండి -’ అన్నాడు లేచి నమస్కరిస్తూ.

“చెప్పానుగా కృష్ణ! ఈబంగళా పరిధిలో నేను నీకు ‘సరో’ను కాదు - బాబాయి భాస్కరాన్ని” చెప్పాను మరోసారి.

అక్కడికి కృష్ణ వుండే క్వార్టర్లు చాలదూరం. సిటీ బస్సులు ఆగిపోయిన బైమది.

నాడైవరూ వెళ్ళిపోయాడింటికి.

నేనే గారేజనుంచి కారు బయటకు తీశాను కృష్ణను క్వార్టరు దగ్గర డ్రాప్ చేయటానికి.

‘మీకెందుకు శ్రమ - నడచి వెళతాను’ - అన్నాడు.

“భలేవాడివే - ఇంతటి రాత్రి రెండు కిలోమీటర్లు నడిచి వెళతావా - రేపు ‘రాఘవా’కు తెలిస్తే నన్నేమంటాడు -” కారు స్టార్టు చేశాను.

అంతేకాదు - రేపు ‘రాఘవ’ వచ్చాక ఎన్నిమార్లు మీక్వార్టరుకు రావాల్సి వస్తుందో - వాడితో కబుర్లు చెప్పుకునేందుకు. మరి డారి తెలియాలిగా - అందుకు - అన్నాను.

మరి తప్పదన్నట్లు కారెక్కి కూర్చొన్నాడు. రెండుకిలోమీటర్ల కంటే ఎక్కువే దూరం కృష్ణ క్వార్టరుకు. అప్పటికి దగ్గరదారి “కిల్లోస్కర్ సర్కిల్” మీదుగా వెళ్ళాము. కృష్ణే ఆదగ్గరదారి చూపాడు.

ఆదారిలోనే బిజినెస్ మాగ్నెట్ సిరాజుద్దీన్ బంగళా. దాని ముందుగానే వెళ్ళాము.

అప్రాంతానికల్లా “సిరాజుద్దీన్” ఎంతటి గొప్పవాడో అంతటి గొప్పతనంతో ‘నియాన్ లైట్లతో వెలిగిపోతోంది ఆబంగళా అంతటి రాత్రిలోనూ.’

కృష్ణను క్వార్టరు దగ్గర వదలి - “తరుచుగా - వీలయినంత తరుచుగా కలుస్తూ వుండమని” మరీమరీ చెప్పి తిరిగి వచ్చాను.

* * *

మరునాడు పనిలో మునిగి పోయిననాకు “రాఘవ”కు తిరుగు జాబు వ్రాయాలని మధ్యాహ్నం లంచ్ వేళకుగాని గుర్తుకు రాలేదు. అదే రాఘవా!

అవును నీభాస్కరాన్నే. మనం దూరమై నా నాసొలికల వర్తనతో నన్ను నీవు గుర్తించటం. ఏనాటివో అయినా నీ అక్షరాలను నేను గుర్తించటం ... మనం నిజంగా దూరం కానట్లు కదూ!

వాళ్ళెవరో రిటైరు చేసేవరకూ ఎందుకు ? నీవే రిజైన్ చేసి వచ్చేసెయ్. నీకేమిరా సంపాదించి తెచ్చిపెట్టే కొడుకున్నాడు వచ్చేసెయ్ !

ఇన్నాళ్ళూ మనల్ని దురుగావుంచి తమాషా ఆడించిన విధిని - ఇక మనం తమాషాచేద్దాం!

- నీ భాస్కరం.

“రాఘవ” చిరునామా ‘సం వెదికాను. రాఘవ జాబులో లేదది.

స్టేజీలో - “ఫాక్టరీ లెంబెరికి ఫాను చేసి కృష్ణగోపాల్ను ఫానులోకి రమ్మని చెప్పు -” అన్నాను.

ఫానులోకి ఫాక్టరీ ఫీఫ్ మిస్టు వచ్చాడు.

‘సర్ ... కృష్ణ గోపాల్ నుండి వారం రోజులకు సి.యల్. వచ్చింది రోజు -”

“వ్యాట్” అన్నాను ఆశ్చర్యంగా.

“అః ను సర్.”

రిజన్ ఫర్ ది సి. యల్ ?

“వ్రైవే 5 ఎఫైర్స్.”

ఈసారి నిజంగా ఆశ్చర్యపోయాను. అతగాడు వారం దినాలు సెలవుసెట్టి సెటిల్ చేయవలసి అంతటి వ్రైవేట్ ఎఫైర్స్ ముంటాయా అని. ఏమయితేనేం “రాఘవ”కు వ్రాసిన జాబు పోస్టుకాకుండానే వుండిపోయింది.

అరోజు చాలసార్లు కృష్ణ “అతని” ప్రవర్తన గుర్తుకొచ్చాయి. అప్పుడు స్ఫురించింది. రాత్రి నెంట్ వుత్సాహంగా మళ్ళాడుతూ ... ప్రశ్నిస్తూ నిలువెల్లా పొంగిపోత వుంటే కృష్ణ ఏదో పరాకాగా ... ప్రతిస్పందన అంతగా లేకవుండే రోయాడు.

రాఘవను రమ్మనమంతులు అని నేనన్నప్పుడు - మానంగా ఎలాంటి రియాక్షనులేని కృష్ణ జ్ఞాపకం వచ్చాడు.

అవును అతడేదో పరధానంగానే వున్నట్లుంది.

‘కృష్ణ’ గుంటూరు వెళ్ళడేమో ... అలా అయితే నాకు చెప్పకుండా వెళతాడా ... అందుకో కృష్ణ గుంటూరు వెళ్ళి వుండడనిపించింది. వారం రోజుల సి.యల్, గడవక ముందే, సెలవు రద్దుచేసుకొని రావచ్చు అనికూడా అనిపించింది.

* * *

నాలుగు రోజులు గడిచాయి.

అర్ధంటు పనిమీద ఫైలో ‘థిల్లి’ వెళ్ళి తిరిగి వచ్చాను. ఈనాలుగు రోజులలో ఎక్కడున్న ‘కృష్ణ’ను గురించిన ఆలోచనలు వాలో మధ్య మధ్య తొంగి చూస్తు కే వున్నాయి.

థిల్లినుండి రాగానే వా బు చేశాను. కృష్ణ జాయిన్ అయ్యాడేమోనని - ‘లేదన్నారు.’

రాఘవ నుండి మరో జాబు రానే వచ్చింది.

“కృష్ణ” వ్రాసాడు. నిన్న కలిసిన సంగతి - నాడే తప్పి పోయిన పెన్నిధి దొరికినట్లు కాకనివస్తే, ‘కృష్ణకు కొండంత అందదొరికారు’ అంటూ జానకి న బరపడి పోయింది. ఈసెలాఖరుకు అనుకోన్న ప్రయాణాన్ని వారం దినాలలోనికి మార్చుకొన్నాము. మిమ్మల్ని చూడాలని మనసెంత కిగర పడుతోందో

“అవును - జాబు వ్రాసలేదేం ?”

- రాఘవ.

అంటే కృష్ణ గుంటూరు వెళ్ళలేదన్నమాట మరి

అతడేమయినట్లు?

* * *

రాత్రి ఏడుగంటల వరకు ఆఫీసులో వుండిపోయాను. ఆమరునాటి బోర్డుఆఫ్ డైరెక్టర్లు మీటింగుకు సంబంధించిన పేపర్లు చూసుకుంటూ.

జైన్ ... ఇంటర్కంట్ ‘సర్ సిరాజుద్దీన్’ గారు వచ్చారు. మాట్లాడాలట - అన్నారు.

రమ్మను అన్నాను.

సిరాజుద్దీన్ అంటే దక్షిణ ఒరిస్సాకు మకుటులేని మహారాజు లాంటివాడు. కోటిశ్వరుడు. సహజంగా ప్రతి కోటిశ్వరుని పేరు వెనకాల వుండే కథలన్నీ సిరాజుద్దీన్ వెనకాల వున్నాయి. ఒకప్పుడు నరహాస రాక్షసుడంటారు. మఘియా గాంగులమధ్య తిరిగి, దాదాపు ఎదిగినతరువాత ఆచీకటి జీవితం వదలి ... వ్యాపారవేత్త స్థిరపడ్డాడంటారు. నాకు పరిచయం అయ్యాక అతనిని గమనించాను. నాతో మంచిగా - ఒక విధంగా స్నేహపాత్రంగా వ్యవహరించాడు. అతని గత చరిత్రతో నాకేం పని.

అయినా ‘మనుషులు మారరు’ అనే సిద్ధాంతం పట్ల నమ్మకంలేని వ్యక్తినేను.

కొద్ది నిమిషాల తరువాత నాగదిలోకి వచ్చాడు సిరాజుద్దీన్.

“కమాన్ సిరాజుద్దీన్ సాబ్” అంటూ కుర్చీ చూపించాను

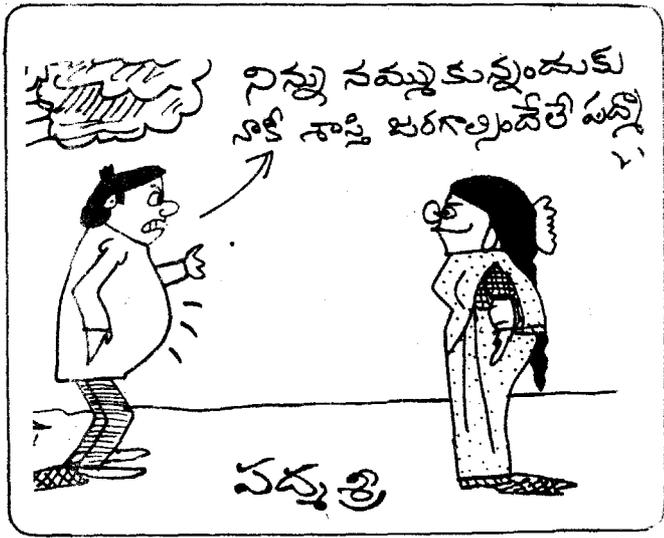
ఎప్పుడూ నవ్వుతూ వుండే సిరాజుద్దీన్ మోము రాజుకొంటున్న నిప్పులా వుంది.

ఎదురుగా కూర్చొన్న సిరాజుద్దీన్తో ‘యన్’ అన్నాను. చిరునవ్వుతో.

మానంగా వుండిపోయాడు కాని లోలోన కుతకుతలాడుతున్న వైఖరి కనిపిస్తోంది.

అతని ‘సదరన్ విజన్సిన్ కెమికల్ ఎన్టర్ప్రైజెస్’ కంపెనీ మాకు ‘రా’ మెటీరియల్ సప్లై చేస్తుంది. నాకు తెలిసినంతవరక మాఫాక్టరీకి - అతనికి లావాదేవీలలో ఎలాంటి పేబిలు లేవు.

తాను కూర్చున్న కుషన్ను సోఫాలో అసహనంగా కదిలి సిగరెట్లు వెలిగించుకొన్నాడు.

చెప్పండి అన్నాను.

"భాస్కరం సాబ్... చాలా వర్సనల్" అంటూ డేరు కేసి చూస్తూ వుండిపోయాడు.

'ఈగదిలోకి నావర్మిషన్ తెనిది ఎవరూ రారు'.

నిగరెట్ యావ్ డ్రేట్ వడవేస్తూనే మరో నిగరెట్టు వెలిగించుకొంటూ.

"మీ ఫాక్టరీ ఉద్యోగి - మీ తెలుగువాడేనట; బహుశా మీకు తెలియక పోవచ్చు - "కృష్ణ గోపాల్"

అతని నేట "కృష్ణ గోపాల్" అని ఎనగానే నా అంతరంగంలో ఎక్కడో ఏదో భక్తుమన్న ధ్వని.

ఏమయింది ? అప్రయతంగా ప్రశ్నించాను.

"వాడు ... వాడు ... కోరికతో ఈగిపోయాడు సిరాజుద్దీన్.

నాకు రీలోనుండి అప్రయత్నంగా లేచి, సిరాజుద్దీన్ కూర్చోన్న సాఫా ప్రక్కన కూర్చోంటూ

- ఏమయింది" - మళ్ళీ ప్రశ్నించాను.

"వాడు ... కనీసం కనె తెనా నన్ను. నా పరివారాన్ని చూడటానికి అర్హతలేని... ఆకుక్క నా ఆ తాపుర జననాలోకి తొంగి చూస్తూ... అమాయకురాలైన నాకూతులు నూర్జహానును మాయ మూటలతో తీసుకొని వెళతాడా ... సువ్వర్..

అవమానాగ్నితో అగ్నిగోళాలా కనిపించాడు సిరాజుద్దీన్. "ఇది మియర్ కిడ్నాపింగ్ భాస్కరం సాబ్".

కృష్ణ - నూర్జహానును తీసికొని వెళ్ళాడా? ఏమృబుద్ధి వేయలేదు. నన్నాక్షణాన ఆవలించినది భయమే... పలిలాంటి ఆశ్చర్యమే... కృష్ణ పట్ల అంతోనే అర్థం కాలేదు.

సిరాజుద్దీన్ ఏవేవే సంఘటనలను వికరువు పెట్టాడు. అతను మాట్లాడుతున్నదేమిటో అర్థంకావడం లేదునాకు. భాస్కరం సాబ్! మూడు దినాలుగా ఈవిషయం గుండెలలో దాచిపెట్టుకొన్నాను. మీవరకు రావలసిన విషయం కాకది. మీకంపెనీ ఉద్యోగి - అదీ మీ తెలుగువాడు కాబట్టి మీకు నాకు వున్న స్నేహం కొద్ది ఎందుకో చెప్పాలనిపించి చెప్పాను. అంతే! మమ్మల్ని కల్పించుకోమని కాదు-

"ఇకవాడు మీ ఉద్యోగంలోనే కాదు - ఉపద్యోగివైనే లేనట్లు."

సిరాజుద్దీన్ మొహంలో సరూప రాక్షసుడు' అన్న అతని రూపం కన్పించింది.

ఎప్పుడు లేచి వెళ్ళాడో...

అతనిలో ఘూరిల్లుతున్న కోపాగ్ని సృష్టించిన వాతావరణం నుండి తేరుకొనే సరికి

టేబిల్ పై బజ్జీ మ్రోగుతోంది.

వర్సనల్ ఆఫీసరు కైసర్ పర్ అంటూ ఏదో ఇంటిలోకి చెప్పబోయాడు.

మరో గంటనన్ను "డిప్లొమే చేయకండి" అన్నాను చిక్కా.

మనసంతా వికలమటుంది.

చిన్నచిన్నగా సిరాజుద్దీన్ మాట్లాడింది మననం చేసి కోవటం ప్రారంభించాను.

నూర్జహాను నాకు తెలుసు అంటే ఒసారి ఆ అమ్మాయి "బెర్డే" పార్టీకి వెళ్ళాను.

"చిదిమిన దీవంలా ఉంటుంది."

"మంచుబిందువుల మధ్య విరిసిన గులాబిలా వుంటుంది." యూనివర్సిటీలో ఎం.ఎ. లిటరేచర్, సైనలియర్ జేస్తున్నదని చెప్పినట్లు గుర్తు.

బళ్ళర్యపు ఆకాశ హరల్డంలో వున్న నూర్జహానుకు ధూళి ధూసరమైన వీధిలోవున్న కృష్ణకు ఎలా... ఎలా సంభవించింది...?

సంస్కారభరితమైన 'కృష్ణ'నా, సిరాజుద్దీన్ అన్ని మాటలన్నది!

కృష్ణ ఎంతటి ప్రమాదంలో వున్నాడో స్ఫురించేపాటికి భయం వేసింది. ఏంచేయటం. ఆలోచనలతోటే బంగళాకు వెళ్ళాను.

మరునాటి బోర్డర్ డైరెక్టర్లు మీటింగుకు సంబంధించిన పైళ్ళను, స్టాటిస్టికల్ రిపోర్టులను యాంత్రికంగా చూస్తూ వుండిపోయాను చాలా ప్రాధుపోయేవరకు.

నిదురపోదామని కనులు మూసికొంటే - "ఏచీకటి కొనలోనే భయకంపితుడై ప్రాణాలను అరచేతిలో పెట్టుకొని పరుగుడుతున్న కృష్ణను - సిరాజుద్దీన్ తాలూకు ముప్పురుల గుంపు వెన్నాడుతున్న దృశ్యాలు కన్పిస్తున్నాయి -"

కలత చెందిన మనస్సును కూడగట్టుకొని బలవంతంగా విశ్రమించాను. ఎప్పుడు నిద్రపట్టిందో 'గూర్కా' నెక్కిన కాలింగ్ బెల్లుకు గబుక్కున లేచాను.

తెల్లవారు ఝామున మూడు గంటలయింది.

గది తలుపులు తెరిచాను. శాలూట్ చేసి "ఎవరో వచ్చారు సాబ్ తమరిని నిద్రలేపమని ఒకటే గొడవ." భయంభయంగా చెప్పాడు. అతనలా చెపుతుండగానే గది వెలుపలి చీకటి నుండి

'క్షమించండి... ఈవేళప్పుడు నిద్రాభంగం కలిగించాను' - అంటూ గదిలోకి "కృష్ణ" వచ్చాడు.

నానిద్రా మైకం చెల్లా చెదురయి పోయింది.

'గూర్కా'ను పంపివేసి - గది తలుపులు మూసి - కృష్ణను నాబెడపైన కూర్చుండ పెట్టుకొని

'ఏమయింది కృష్ణ' అన్నాను. ఎంతో ఆర్థితో కృష్ణ చెప్పటం ప్రారంభించాడు.

* * * * *

సంవత్సరం క్రితం ఈవిరువుల ఫాక్టరీలో తాను పాసయిన బి.యస్.సి ఫస్ట్ క్లాస్ అధారంగా "కెమిస్టు" వుద్యోగి అయ్యాడు కృష్ణ. ఇంకా ఉద్యోగ బాధ్యతలతో వుండిపోయిన - "రామవ-జానకి" అతని వెంట రాలేక పోయారు.

కృష్ణకు విద్యార్థిగా కూడ స్నేహితులు, నినిమాలు, వికార్లు అలవాటు తక్కువ. మంచి వుస్తకాలు, లైబ్రరీలు, సాహిత్య సభలు... ఇవే మంచి స్నేహితులు.

కటక్ వస్తూనే రీజినల్ సెంట్రల్ లైబ్రరీలో మెంబరయ్యాడు. సెలవు దినాలలోనే కాదు ఫాక్టరీ షిఫ్ట్ అయిపోయాక తిరిక నమయాలలో కూడ ఆలైబ్రరీలోని తెలుగు, ఇంగ్లీషు, అనువాద సాహిత్యపు గ్రంథాలున్న గదులకు అంకితమై పోయేవాడు.

అదిగో... ఆక్కడే

ఎం.ఎ లో రెండవ లాంగ్వేజిగా "తెలుగు" తీసికొన్న నూర్జహానును... ఆభాషను మొక్కుబడిగా కాక, మక్కువతో

వెంటాడుతూ "కృష్ణ"కు పరిచయ మయింది.

తెలుగు భాషా సాహిత్యంలో కృష్ణకున్న సాన్నిహిత్యం ఆభాషపట్ల నూర్జహానుకున్న ఆలూష వాళ్ళిదర్శి చేరువ చేస్తే - "కృష్ణ" కున్న సాహిత్య భావుత - సాహిత్యం వల్ల అతనికున్న అవగాహన నూర్జహానును మంజ్ర ముగ్ధులాలిని చేశాయి.

ఆ సెంట్రల్ లైబ్రరీ లాస్ట్రోలో కూర్చొని "ఎ 'కృష్ణశాస్త్రి' గారి 'శూర్యశిని' గురించే - 'జాషువా' గారి 'పిరదొసి'ని గురించే వాళ్ళలా చర్చించుకొంటూ వుంటే, ఎన్ని నియం సంధ్యలు వాళ్ళ మధ్య కరిగి పోయాయో! "కృష్ణ గోపాల్" నిశా సాహిత్యాభినివేశం "నూర్జహాను"కో మధుర స్పృతి.

కృష్ణ ప్రవర్తనలోని నిజాంతి అతని బావనలోని అభిజాతత్యం ... అమాటలలోని నిండుకనం చూచిన "నూర్జహాను" సమ్మోహితుడాలయింది. "కృష్ణ" వ్యక్తిత్వం ముందు తనకున్న వనుకుంటున్న నీరిసంపదలు, చలవేలవంగా కన్పించాయి.

ఈసంవత్సర కాలంలో తను గర్తించకుండానే కృష్ణకు ఎంత దగ్గరయిందో తన తల్లిగారు తన సాహసం గురించి ప్రస్తావించినపుడు కాని గుర్తించలేదు "నూర్జహాను".

ఏదో పెద్ద కుటుంబం నుండి వచ్చిన సంబంధం - కోటికి పడగ లెత్తినవారు. వారికి "అరబ్" దేశాలలో కూడ ఆస్తులున్నాయట.

అమ్మ వర్తించిన ఆ వాబుగారి మూర్తి నిలువలేదు "నూర్జహాను" మదిలో - ఎందుకీ "కృష్ణగోపాల్" కనిపించాడు మనసునిండా.

బరునాటి సాయంత్రం "కృష్ణ"ను "ఎందుకు" "ఎక్కడకు" అని ప్రశ్నించటానికి అవకాశం దొరికినప్పుడు తనకారులో ఎక్కించుకొని సిటికి దూరంగా వున్న తమ ద్రాక్షతోట దగ్గరకు తీసికొని వెళ్ళి -

"నేనే నీదాన్ని ... మరెవరి దానను లేను" అని తన్ను తాను పవేదించుకొంది.

నిరుత్తరుడై ఆశ్చర్య పొందాడు కృష్ణ.

"ఇది ఆవేశంలో వయసు కోరిన చిలిపి కోరిక కాదు. ఏదో జన్మజన్మల బంధంలా అనిపిస్తోంది" అంది నూర్జహాను.

కృష్ణ ఆమె నీలి నీలాంభులలోకి చూస్తూ వుండిపోయాడు. జకనులలో తిరుగులేని నిర్ణయం, నివేదన కన్పించాయి.

తన్ను తాను ప్రశ్నించుకొన్నాడు.

డైముడ్ నెక్లెత్, వజ్రలహారాలతో "డాబ్బుస్" ఫారిన్ కారులో తిరుగాడే శ్రీమంతురాలు 'నూర్జహాను' కన్పించలేదు తనకు ... ఏ "రాయప్రోలు", "బల గంగాధరతిలక్" కుతాధనా తన్నయ్యురాలైన నూర్జహాను రూపమే నిలచింది తన ముందు.

ఆభావం తనను పులకరింప చేసింది. వెలికి వస్తాన్న ఏన్నే ప్రశ్నలను, సందేహ సాశయాలను తనలోనే నిలువరించుకొని

"పెద్దల ఆమోదామోదాలు" ప్రశ్నించాడు కృష్ణ.

అవి నాకు లభించవు - అంది బేలగా.

"ఆలోచిద్దాం ... ఆగు - అన్నాడు కృష్ణ".

కొంతకాలం అంతస్థులు ... అచారాలు వాటిని అధిగమించటం; అందుకు తెగువ చూపించటం వంటి వాటి చుట్టూ తిరిగి వారి ఆలోచనలు.

అఆలోచనల మధనంలో వారి అనుబంధం మరి పెనవేసుకొండ కాని పలచబడలేదు.

"రాఘవ" నుండి జాబు వచ్చిన నాటిరాత్రి "కృష్ణ"ను క్యారెడర్ దగ్గరదించి తాను తిరిగి వచ్చాక ....

"నూర్జహాను" ఎలా వచ్చిందో ... అంతటి నిశితాత్రి ... అడనదవి.

వస్తువే - "కృష్ణ" ప్రమాదం వెన్నంటి వస్తోంది. తక్షణం ఎక్కడికైనా పారిపో - అంటూ భయంతో తొందరపెట్టింది.

వీరి అంతర్యాన్ని చూచాయగా తెలిసికొన్న సిరాజుద్దీన్ భగ్గుమన్నాడట. అభగ్గుమన్ను అగ్గి దావాలమై సర్వాన్ని దహించవేయనున్నదని గ్రహించిన "నూర్జహాను" - తనను గురించిన ఆలోచనకంటే కృష్ణ ఏమైపోతాడో అని ఉరుకులు పరుగులతో వచ్చి పడింది కృష్ణను రక్షించుకోవటానికి.

"పారిపోవటమా ... నేనే వెళ్ళి మీనాన్నగారిని కలుస్తాను" అన్నాడు కృష్ణ.

"వద్దు అయినేమిటో మీకు తెలియదు. నాకు తెలుసు. చూస్తూ చూస్తూ మిమ్మా అగ్నికి శలభాన్ని కానివ్వను". వణికిపోతూ కృష్ణను పెనవేసుకొని పోయింది.

నూర్జహాను గుండె చప్పుళ్ళు తన్ను ఆప్రయత్నం నుండి వారించాయి.

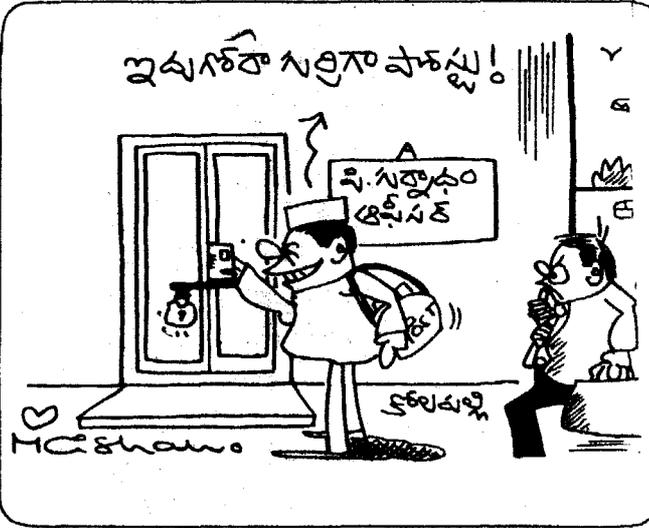
'మరో క్షణం మీరిక్కడ వుండవద్దు -' తొందర చేసింది.

"మరి నీవు?"

"నేనేమైనా వరవాలేదు - మీరు క్షేమంగా వుండాలి". నూర్జహాను కనులనిండా భయం ... ఆవేదన.

నాప్రాణాల కోసం పారిపోనా? చావే, బ్రతుకో కలిసే పంచుకొందాము. పద - అంటూ తెలతెలవారుతుండగా సిటీలో ఓ మారుమూలనున్న హోటలుకు తీసికొని వెళ్ళాడు "నూర్జహాను" ను "కృష్ణ" -

తెల్లవారాక ఫాక్టరీలోని మరో ఉద్యోగి ద్వారా వారం రోజులకు సెలవుచేటి పంపి - అతని యింటి నుండి తిరిగి వస్తూ రోడ్డుదాటుతూవుండగా ఎక్కువెట్టిన బాణంలా ఎటునుండి తనపైకి దూసుకొని వచ్చిందో లారి - దాని తాకిడిని ఒక్క ఉడుటున పుట్టాపోత

రాఘవ జానకి.

"నేను మీరివ్వని ధర్మకర్మత్యాన్ని తీసికొని మీకు అవకారం చేసివుంటే - నన్ను క్షమించండి అన్నాను. మరో రెండురోజుల తరువాత 'మరి మేమిక వెళ్ళిపోతాము గుంటూరు' అన్నాడు వాళ్ళు.

"నేనంటే కోపంగా వుంది మా -" అన్నాను.

"లేదురా ... ఇదిగో ... ఇది నావద్ద యిన్నాళ్ళూ వుంది జీవితాంతం వుంటుంది." అంటూ రాఘవ తనసూదోకేసులో నుండి తీసి చూపాడు.

అది రావాడ మాష్టారు గారి వావిళ్ళ వారి ప్రతి - "భగవద్గీత"-

అయితే మీరు నాతోనే పనిచేస్తున్నారు -" అన్నాను.

వాళ్ళు మారు మాట్లాడలేదు.

*

*

మూడు నెలల తరువాత - "అనుమతి లేకుండా వుద్యోగ విధులనుండి గైరుహాజరు అయి ట్టు ప్రకటించి 'కృష్ణ'ను వుద్యోగం నుండి తొలగించాము.

సిరాజుద్దీన్ పచ్చాడెకనాడ రాజ్యాన్ని కోల్పోయి రాజ్యాలా వున్నాడు. "నూర్జహాను" ఒక్కడే సిరాజుద్దీన్ కు సంతానం. ఆమె వుట్టాకే తనకు కలిసివచ్చిందట. ఆమె అంటే పంచప్రాణాలు. ఆమె భవిష్యత్తుకోసం కన్నులలో వత్తుల వేసికొని వేచివున్నాడట తను.

"విధి నన్ను వంచించింది" చాల బేలగా మాట్లాడాడు.

"జేగం సిరాజుద్దీన్" నిద్రా గారాలు మానివేసి నూర్జహాను కోసం మంచులో వలవరిస్తాడట. సిరాజుద్దీన్ ముందు ఏమీ తెలియని వాడిలా ప్రవర్తించటానికి గిట్టికా ఫిలయ్యాను.

"ఆ నావిన్నారి తల్లి వుండకే ... నేనేక మనిషిరయ్యాను. మేమేం చేశామని మమ్మల్నిలా అయ్యాయం చేసింది -?" సిరాజుద్దీన్ గొంతు దగ్గుత్తిక పడ్డది. ఓ నర రావ రాక్షసుడనుకొన్న సిరాజుద్దీన్ స్థానంలో ఓ విత్తుప్పాదయం కన్పించింది నాకు.

ఆ వివాదం నుండి ఓ కోపం ఏకలా తెలుగుదేశం పైన - తెలుగు వారిపట్ల కోపంతో విరుచుకు పడ్డా -

'తెలుగువారు దొంగలు, నూర్జహానును దొంగిలించారు' - అన్నాడు. సిరాజుద్దీన్ మానసికంగా తి తెలిసిన నాకు కోపం రాలేదు.

"నేనూ తెలుగు వాణ్ణి సిరాజుద్దీన్ నాబ్ అన్నాను చిన్నగా.

"క్షమించండి ... క్షమించండి భాస్కరం నాబ్ ..." అంటూ నారెండు చేతులూ పట్టుకొన్నాడు.

"నా ఆవేశం ... ఈ ఆవేశమే ఎన్నో అనర్థాలకు కారణమయింది-" గొణుక్కుంటూ నేచి పోయాడు -; ఆ క్షమాన ...

బొగిలి కూలిపోనున్న పట్టుకంటలా కన్పించాడు సిరాజుద్దీన్.

*

*

కృష్ణనుండి అందిన జాబు అతడు పంపిన నేనిచ్చిం బుణం చెల్లింపు తాలూకు "డ్రాఫ్ట్" చూచుకుని ... నెలవు వెట్టి కృష్ణ దగ్గరకు వెళ్ళాను. వెళుతూ "రాఘవ" కు "జానకి" కి చెప్పలేదు

*

*

తిరిగి వస్తూనే సిరాజుద్దీన్ క కబురు పంపాను. కుప్పెనివారి ఎ.సి. మెటడర్ వ్యాసులో "సిరాజుద్దీన్" "రాఘవ" "జానకి"లతో

బయలుదేరాను.

ఎక్కడికి - ఎందుకు ... అనే వారిప్రశ్నలకు జవాబివ్వలేదు నేను.

"సిరాజుద్దీన్ మారుమాట్లాడక తో కాశ్మీర్ పాల్ లో ఒదిగిపోయి ఆవ్యానోలో ఓ వానప్రస్థుడిలా కూర్చోండిపోయాడు.

నాలుగు వందల కిలోమీటర్ల దూరమైన ... మారుమాట్లాడక మీటర్లు మోటారు లాంచీలోను ప్రయాణించి -

అంగంగాను తల్లి ఉత్తుంగ తరంగిణియై ఒడ్డెరసి ప్రవహించి. జలపాతినయ్యెన మరో ప్రవాహినితో సంగమిస్తున్న ఆ ప్రాంతానికి - సాయంసమయానికి చేరాము.

వాళ్ళనందరినీ ఆమోటారు లాంచీపై, పైన నిలువబెట్టి అక్కడికి రవ్వంత దూరంలో వున్న "ఆ కొబ్బరి తోటను చూపాను. దానినంటే పెట్టుకొని వున్న మూడి తోపును చూపాను. ఆప్రక్కనున్న కపిల గోవులు - గోశాలలోని లేగలు - ఆప్రక్కనున్న తేనె పట్టులు - గుట్టలు గుట్టలుగా పోసివున్న కొబ్బరికాయలు -" అన్నింటినీ చూపాను.

నేను చూపకుండానే వాటిన్నింటి మధ్యా అంతాతామై తిరుగుతోన్న "నూర్జహాను" - "కృష్ణగోపాలు" రను వాళ్ళోచూచారు.

రాఘవ - జానకి ఆసుందర దృశ్యాన్ని ఒళ్ళంతా కళ్ళై చూస్తుంటే - సిరాజుద్దీన్ తన ఒడలే మరచి చూస్తున్నాడు.

"సిరాజుద్దీన్ నాబ్ ఈదృశ్యం మీకెలా కన్పిస్తోంది" ప్రశ్నించాను.

వర్ణింపనున్న మేఘులూ వున్నాడతడు.

"శాంతి నిలయంలా" అనిపించటం లేదా అన్నాను.

"అవును ప్రవేశించటానికి నాకర్హతలేని శాంతినిలయం" అన్నాడు సిరాజుద్దీన్.

'అలాకాదు - మనలందరినీ ఆహ్వానిస్తోంది - ఆ శాంతినిలయం - రుండి అంటూ మోటారులాంచీపై నుండి గట్టు పైకి అక్కడనుండి ... శాంతి నిలయంలోని కుటీరంలోనికి రాఘవను - సిరాజుద్దీన్ ను తీసుకొని వచ్చే వాటికి -

అక్కడకు ఎప్పుడు చేరిందే - జానకి "నూర్జహానుకు - కృష్ణ గోపాల్ కు" ఎర్రనిళ్ళతో దిప్పి తీస్తాంది.

